

28
maj 2015

En måltid utan ost är ingen måltid

Skribent: **Josephine Edelskog**

Jag har den uppfattningen att man efter varmrätten tar en bit ost. Jag kan utan några problem hoppa desserten men aldrig osten. En måltid utan ost är enligt mig ingen måltid. Glädjande kan jag konstatera att fler och fler är av samma uppfattning. Vi äter i Sverige nu 20 kilo ost per person och år, vilket blir mer än ett halvt kilo per vecka!!!

Men det är egentligen inte så konstigt. Ost är en naturlig jäst produkt som är lika gammal som vinet, brödet och ölen. Och osten var det enda sättet att spara mjölken, det upptäckte man redan på yngre stenåldern. Det var sedan klostren som införde löpeostarna i Sverige. Mejeriskolor inleder utbildning redan på mitten av 1800-talet. Detta leder till att man bland annat under 1900-talet rationaliserar och slår samman mejerinäringen, vilket tar död på de enskilda mejerierna. I samma veva förbjuds obehandlad mjölk. Men tack vare att vi bland annat går med i EU 1995 får man börja göra ost på obehandlad mjölk igen. Föreningen Sveriges Gårdsmejerister bildas 1998, med ett 20-tal gårdar. Denna förening har idag mer än 100 stolta enskilda mejerister i Sverige. Med dessa glädjande fakta kan jag även konstatera att svensk ost har blivit så mycket mera än vår klassiska hushållsost. Ett strålande exempel på bra kvalitetsost är Almnäs Bruk. De var först i Sverige med att registrera en varumärkt ost, Wrångelbäckssost, redan 1889. De producerar ekologiska ostar. En stor favorit hos mig är deras ost Almnäs tegel. Namnet syftar på formen likt en

tegelsten och är en hårdpressad ost. På ytan finns små barnafötter inpräglade. Det var något man stämplade in på varje tegelsten som tillverkades på Almnäs fram till 1976. Osten påminner i smaken om en blandning mellan parmesan och gruyere. En ost som är vacker att se på och perfekt att alltid ha i kylskåpet med tanke på sitt breda användningsområde. Jag har ätit den till en fruktig Amarone men osten gifte sig perfekt, när jag i början av veckan provade den igen, till Bellinghams Old Vine Chenin Blanc. Deras ostar hittar man i Stockholm på bland annat NK Saluhall, Tysta Mari i Östermalmshallen, Ostbutiken på Odengatan och Broms vid Karlaplan.